

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

для студентів

**Освітньої програми:
Рівня вищої освіти:
на здобуття освітнього ступеню:
за спеціальністю:
галузі знань:**

Психологія
першого (бакалаврського)
бакалавр
053 Психологія
05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2018

Робоча програма: Педагогічна психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

Розробник: к.психол.наук, доц.Терновик Н.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 27 серпня 2018 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від 27 серпня 2018 р. № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Керівник робочої групи освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053
Психологія у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти першого
(бакалаврського)

доц. Мороз О.І. _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/ 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
		год. 20	год.8
		Практичні, семінарські	
		год. 24	год.6
		Самостійна робота	
		год. 46	76 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю 4-й семестр: іспит	

2. Мета та завдання курсу

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Мета: сформувати у майбутніх фахівців уявлення про психологічні закономірності, характеристики, етапи, умови і критерії успішного протікання процесів засвоєння дітьми знань, моральних норм та принципів, формування їх світогляду та переконань.

Завдання: ознайомити студентів із теоретичними та методологічними основами педагогічної психології як науки на різних етапах її розвитку; сприяти оволодінню понятійним апаратом науки, засвоїти стратегії та методи навчально-виховної роботи; збагатити уявлення студентів щодо способів та послідовності передавання дітям знань та життєвого досвіду, що дозволяють максимізувати розвиваючий навчально-виховний результат; навчити практично застосовувати різні концепції, методи та прийоми навчання та виховання з урахуванням психологічних закономірностей розвитку особистості в умовах навчально-виховного процесу та його цілей; сформувати відповідальне ставлення до ролі педагога, прагнення вдосконалювати свою педагогічну майстерність, підвищувати свої професійні вміння на основі систематичної роботи з науковою літературою та вивчення здобутків науки на сучасному етапі її розвитку. Знання, здобуті при вивченні курсу «Педагогічна психологія» є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.

Майбутні психологи навчатимуться:

- аналізувати сучасні погляди на вікові і психологічні закономірності процесів засвоєння дітьми знань та морально-етичних норм і принципів;
- знати сутність та характерні особливості понять «навчання», «учіння», «виховання», «розвиток»;
- характеризувати психологічні закономірності та передумови до майбутнього навчання в школі дітей дошкільного віку;
- засвоїти особливості, способи визначення та критерії психологічної готовності дитини до навчання в школі;
- обґрунтовувати теорії, механізми та вікові аспекти виховання;
- засвоїти особливості та способи формування психологічної культури і педагогічних здібностей педагога в освітніх закладах.
- адекватно поєднувати навчальні, виховні та розвивальні цілі в умовах навчально-виховного процесу в закладах освіти;
- застосовувати на практиці концепції, методи та прийоми навчання дітей з урахуванням їх психологічних закономірностей розвитку;
- підбирати відповідні виховні прийоми та навчальні стратегії для успішного формування у дітей передумов до оволодіння учбовою діяльністю, а також морально-етичних норм, принципів та життєвого світогляду;
- постійно вдосконалювати свою професійну майстерність та педагогічні здібності.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні психологи **набувають таких програмних компетентностей: ЗКЗ (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові, предметні компетентності).**

ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК 1. Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК 5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК 7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК 13. Здійснювати вивчення виробничих колективів, надавати рекомендації щодо усунення негативних явищ у колективах

ФК 14. Керувати науковою роботою учнів

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну, студенти повинні мати такі **програмні результати навчання**:

ПРН 1: Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 5: Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 13: Втілювати результати наукового пошуку у практичну діяльність.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Науково-теоретичні засади педагогічної психології як науки

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології

Тема 1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології. Предмет та задачі педагогічної психології. Етапи становлення педагогічної психології. Структура педагогічної психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками. Загальна характеристика методів педагогічної психології, їх класифікація.

Література: основна [1, 3, 8, 17, 24] допоміжна [5, 7, 12, 21]

Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання. Учень як суб'єкт учбової діяльності. Вікова періодизація як основа диференціації суб'єктів учбової діяльності. Основні тенденції психічного розвитку в учбовому процесі. Загальна характеристика навченості.

Література: основна [2, 5, 10, 11] допоміжна [6, 8, 14, 17]

Тема 3. Учбова діяльність. Предмет, засоби та способи учбової діяльності. Загальна характеристика учбового завдання як складової учбової діяльності, її особливості а способи вирішення. Загальні підходи до вивчення та формування мотивації учнів.

Література: основна [3, 4, 8, 12] допоміжна [5, 6, 13, 22]

Тема 4. Психологія виховання особистості школяра. Поняття мети виховання: завдання, загальна та спеціальні цілі сучасного виховання. Засоби та методи виховання. Моделі виховання.

Література: основна [8, 17, 18, 24] допоміжна [7, 13, 19]

Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст. Психологічні умови формування властивостей особистості. Соціально-психологічні аспекти виховання. Спілкування як фактор виховання. Роль колективу у вихованні учнів. Сім'я як соціально-психологічний фактор виховання. Показники і критерії вихованості школярів.

Література: основна [2, 15, 21] допоміжна [5, 8, 13]

Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі. Основи діяльності психологічної служби в школі: головні напрямки роботи, функції. Результат психологічної діагностики учня, класного колективу як основа для вдосконалювання учбово-виховного процесу. Основні властивості колективу та методи їх вивчення. Психокорекційна та просвітницька діяльність психологічної служби.

Література: основна [3, 8, 17, 22] допоміжна [20, 26]

Тема 7. Нова школа нової України. Роль школи у суспільному прогресі. Стратегічні пріоритети нової школи сучасної України. Сутність інновацій, інноваційні механізми розвитку освіти. Формування інноваційної культури педагогів. Закони України "Про освіту", "Про загальну середню освіту". Сутність та зміст Державної програми "Вчитель". Сутність та зміст Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ ст. "Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти".

Література: основна [4, 7, 10,13] допоміжна [6, 12, 17]

Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність

Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя. Поняття, структура та функції педагогічної діяльності. Психологічні вимоги до особистості вчителя. Поняття педагогічного спілкування, його мета та завдання. Стили педагогічного керівництва. Психологічні особливості педагогічного колективу.

Література: основна [4, 9, 12, 16, 19] допоміжна [2, 7, 23]

Тема 9. Вимоги до вчителя в умовах науково-технічного і соціального прогресу. Професіограма вчителя. Шляхи формування педагогічної майстерності. Мова вчителя в структурі його діяльності. Способи комунікативного впливу на учнів.

Література: основна [3, 8, 17, 18] допоміжна [5, 11, 19]

Тема 10. Творчість в вирішенні проблеми майстерності педагога. Розвиток творчих здібностей педагога. Педагогічне сприйняття. Принципи педагогічного впливу. Педагогічне мистецтво.

Література: основна [1, 9, 16, 22] допоміжна [7, 9, 12, 18]

Тема 11. Педагогічна техніка. Педагогічна техніка як форма організації поведінки педагога. Педагогічна цілеспрямованість та управління емоційним станом педагога. Міміка і пантоміміка, їх роль в процесі педагогічного спілкування.

Література: основна [3, 4, 8, 12] допоміжна [5, 6, 13, 22]

Тема 12. Майстерність вчителя на уроці. Керівництво пізнавальною діяльністю учнів на уроці. Вимоги до різних форм роботи на уроці: лекції, уроки-семінари,уроки-диспути. Культура педагогічної праці педагога на уроці. Врахування психологічних аспектів уроку.

Література: основна [8, 17, 18, 24] допоміжна [7, 13, 19]

Тема 13. Майстерність вихователя. Комплексний підхід до виховання школярів. Відображення психічних, вікових і індивідуальних особливостей школярів у виховній роботі педагога-майстра. Врахування результатів виховання і показники рівня вихованості учнів.

Література: основна [3, 8, 10, 17, 22] допоміжна [20, 23, 26]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Науково-теоретичні засади педагогічної психології як науки												
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології												
Тема 1. Предмет, задачі та методи педагогічної психології	8	2	2			4	4					4
Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання	8	2	2			4	6	2				4
Тема 3. Учбова діяльність	8	2	2			4	6		2			4
Тема 4. Психологія виховання особистості школяра	8	2	2			4	8	2				6
Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст	8	2	2			4	6		2			4
Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі	6	2	2			2	8	2				6
Тема 7. Нова школа нової України	4		2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 1	50	12	14			24	42	6	4			32
Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність												
Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя	6	2				4	8					8
Тема 9. Педагогічна майстерність і її значення для вдосконалювання педагогічного процесу	8	2	2			4	10	2				8
Тема 10. Творчість в вирішенні проблеми	8	2	2			4	10		2			8

майстерності педагога												
Тема 11. Педагогічна техніка	8	2	2			4	8					8
Тема 12. Майстерність вчителя на уроці	6		2			4	8					8
Тема 13. Майстерність вихователя	4		2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 2	40	8	10			22	48	2	2			44
Усього годин	90	20	24			46	90	8	6			76

5.Теми практичних занять (24/6)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, задачі та методи педагогічної психології.	2/-
2	Психолого-педагогічний зміст навчання.	2/-
3	Учбова діяльність.	2/2
4	Психологія виховання особистості школяра.	2/-
5	Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст.	2/2
6	Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі.	2/-
7	Нова школа нової України.	2/-
8	Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.	-/-
9	Педагогічна майстерність і її значення для вдосконалювання педагогічного процесу.	2/-
10	Творчість в вирішенні проблеми майстерності педагога.	2/2
11	Педагогічна техніка.	2/-
12	Майстерність вчителя на уроці.	2/-
13	Майстерність вихователя.	2/-
	Разом	24/6

5. Самостійна робота (46/76 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Психологічне консультування та психологічна корекція як методи педагогічної психології.	4	4
2	Школяр як суб'єкт учбової діяльності: особливості молодшого шкільного, підліткового та старшого шкільного віку.	4	4
3	Основні тенденції психічного розвитку в учбовому процесі.	4	4
4	Зв'язок типів ставлення школяра до навчання із характером його мотивації і станом учбової діяльності.	4	6

5	Загальні соціальні інститути виховання: поняття та зміст.	4	4
6	Розвиток моральної сфери особистості: формування моральної свідомості та поведінки школяра.	2	6
7	Сім'я як соціально-психологічний фактор виховання.	2	4
8	Механізм перетворення зовнішнього виховного управління на внутрішню систему самоуправління і самовиховання.	4	8
9	Залежність іміджу нової школи від інноваційного потенціалу навчального закладу.	4	8
10	Формування інноваційної культури педагогів.	4	8
11	Залежність іміджу нової школи від інноваційного потенціалу навчального закладу.	4	8
12	Сутність інновацій, інноваційні механізми розвитку освіти.	4	8
13	Вимоги до вчителя в умовах науково-технічного і соціального прогресу.	2	4
	Разом	46	76

6. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Психологічна сутність педагогічної діяльності.				
Тема 1. Предмет, задачі та методи педагогічної психології.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, реферат «Проблема психологічної готовності дітей до свідомого виховання і навчання».	основна [1, 3, 8, 17, 24] допоміжна [5, 7, 12, 21]	5
Тема 2. Психолого-педагогічний зміст навчання.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психологічне есе на тему: «Основні тенденції психічного розвитку в учбовому процесі».	основна [2, 5, 10, 11] допоміжна [6, 8, 14, 17]	5
Тема 3. Учбова діяльність.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до	Експрес опитування, складання термінологічного словника. Реферат / презентація	основна [3, 4, 8, 12] допоміжна [5, 6, 13, 22]	5

	практичного заняття;	«Надійність психодіагностичних методик».		
Тема 4. Психологія виховання особистості школяра.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття, опрацювання методики;	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, реферат / презентація «Завдання, загальна та спеціальні цілі сучасного виховання».	основна [8, 17, 18, 24] допоміжна [7, 13, 19]	5
Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Виховання і формування соціальних установок особистості».	основна [2, 15, 21] допоміжна [5, 8, 13]	5
Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, реферат / презентація «Особливості використання проєктивних методик».	основна [3, 8, 17, 22] допоміжна [20, 26]	5
Тема 7. Нова школа нової України.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, реферат / презентація «Сутність інновацій, інноваційні механізми розвитку освіти».	основна [4, 7, 10, 13] допоміжна [6, 12, 17]	5
Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики опрацювання методики «Методика моделі лекторського спілкування І. М. Юсупова», «Методика експертного оцінювання стилю спілкування педагога І.	основна [4, 9, 12, 16, 19] допоміжна [2, 7, 23]	5

		М. Юсупова».		
Тема 9. Педагогічна майстерність і її значення для вдосконалення педагогічного процесу.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Експертне оцінювання стилю спілкування педагога» І.М. Юсупова.	основна [3, 8, 17, 18] допоміжна [5, 11, 19]	5
Тема 10. Творчість в вирішенні проблеми майстерності педагога.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, реферат / презентація «Принципи педагогічного впливу: закон руху колективу, система перспективних ліній, принцип паралельної дії».	основна [1, 9, 16, 22] допоміжна [7, 9, 12, 18]	5
Тема 11. Педагогічна техніка.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Методи управління емоційним станом».	основна [3, 4, 8, 12] допоміжна [5, 6, 13, 22]	5
Тема 12. Майстерність вчителя на уроці.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Психологічна культура педагогічної праці педагога на уроці».	основна [8, 17, 18, 24] допоміжна [7, 13, 19]	3
Тема 13. Майстерність вихователя.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Відображення психічних, вікових і індивідуальних особливостей школярів у виховній роботі педагога-майстра».	основна [3, 8, 10, 17, 22] допоміжна [20, 23, 26]	2

7. Індивідуальні завдання.

- 1) підготовка реферативного повідомлення / презентації на тему (на вибір студента):
1. Основні проблеми педагогічної психології як науки.
 2. Принципи побудови досліджень у педагогічній психології.
 3. Ігрові методи навчання та їх психологічні засади.
 4. Психологічні основи комп'ютеризації навчання.
 5. Взаємозв'язок педагогічної оцінки з самооцінкою дошкільника.
 6. Моделі педагогічного спілкування.
 7. Комунікативні навички та бар'єри спілкування.
 8. Заохочення і покарання як методи стимулювання і корекції поведінки.
 9. Причини та попередження неуспішності.
 10. Прийоми вивчення і умови формування позитивної шкільної мотивації.
 11. Конфліктні педагогічні ситуації та стратегії поведінки в конфлікті.
 12. Особливості взаємин у групі дітей дошкільного віку.
 13. Проблема збереження психологічного та фізичного здоров'я вихователя.
 14. Психолого-педагогічний експеримент.
 15. Причини порушень дисципліни у групі дітей і умови їх попередження.
 16. Увага дошкільників та прийоми її підтримки під час занять.
 17. Теорії виховання.
 18. Динаміка мотивів при засвоєнні моральних норм.
 19. Формування внутрішньої відповідальності дитини.
 20. Проблеми виховання дітей у сучасних сім'ях.
- 2) підготовка психодіагностичних методик (5-7) для роботи з педагогами.

8. Методи навчання

- I. Організація, самоорганізація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за джерелом передання і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення, інструктаж) і практичні (вправи, алгоритмізація, практична робота, активне соціально-психологічне навчання); за ступенем самостійності мислення студентів: репродуктивні і творчі методи; за логікою передання і сприймання навчальної інформації: індуктивні (узагальнення), дедуктивні (конкретизація), аналітичні, синтетичні – навчальний аналіз, синтез, установлення причинно-наслідкових зв'язків; за ступенем керівництва навчальною роботою студентів: самостійна робота студентів, робота з книгою.
- II. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності.
Дидактичні (ділові, ситуативно-рольові та ін.) ігри, навчальні дискусії, інтерактивні методи навчання.
- III. Контроль і самоконтроль, аналіз та оцінювання результатів навчання. Індивідуальне і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи.

9. Методи контролю

- Поточне тестування.
- Перевірка завдань самостійної роботи.
- Перевірка індивідуальної роботи.
- Поточний контроль.
- Семестрова форма контролю.

10. Питання до іспиту з курсу

1. Предмет та задачі педагогічної психології.
2. Історія становлення педагогічної психології.
3. Етапи становлення педагогічної психології.

4. Структура педагогічної психології.
5. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
6. Психологічні засади педагогічного процесу.
7. Задачі психологічного забезпечення педагогічного процесу.
8. Загальні проблеми педагогічної психології.
9. Проблема сензитивних періодів.
10. Проблема зв'язку педагогічного впливу з психологічним розвитком дитини.
11. Проблема системного характеру розвитку дитини і комплексності педагогічних впливів.
12. Проблема генотипу та середовища на психологічний і поведінковий розвиток дитини.
13. Проблема психологічної готовності дітей до свідомого виховання і навчання.
14. Проблема педагогічної занедбаності дитини.
15. Проблема забезпечення індивідуалізації навчання.
16. Загальна характеристика методів педагогічної психології, їх класифікація.
17. Психологічне консультування та психологічна корекція як методи педагогічної психології.
18. Учень як суб'єкт учбової діяльності.
19. Учень як представник вікового соціокультурно зумовленого періоду.
20. Вікова періодизація як основа диференціації суб'єктів учбової діяльності.
21. Школяр як суб'єкт учбової діяльності: особливості молодшого шкільного, підліткового та старшого шкільного віку.
22. Проблеми навчання та психічного розвитку.
23. Основні тенденції психічного розвитку в учбовому процесі.
24. Загальна характеристика навченості.
25. Інтелектуальні властивості, що зумовлюють навченість. Показники навченості.
26. Учбова діяльність - специфічний вид діяльності. Теорія учбової діяльності. Визначення учбової діяльності, її загальні характеристики.
27. Предмет, засоби та способи учбової діяльності.
28. Продукт учбової діяльності, її результат.
29. Загальна структура учбової діяльності.
30. Мотивація в структурі учбової діяльності.
31. Загальна характеристика учбового завдання як складової учбової діяльності, її особливості а способи вирішення.
32. Психологічні вимоги до учбових задач.
33. Учбова задача в проблемній ситуації, етапи вирішення.
34. Контроль, самоконтроль, оцінка, самооцінка в структурі учбової діяльності.
35. Мотивація и учбові мотиви.
36. Види мотивації в учбовій діяльності.
37. Системна організація учбової мотивації.
38. Способи формування мотивації навчання.
39. Якісні та кількісні характеристики мотивації в процесі учбової діяльності.
40. Форми проявів мотивів навчання.
41. Зв'язок типів ставлення школяра до навчання із характером його мотивації і станом учбової діяльності.
42. Сталість учбової мотивації.
43. Загальні підходи до вивчення та формування мотивації учнів.
44. Проблемні ситуації та мотивація.
45. Поняття мети виховання: завдання, загальна та спеціальні цілі сучасного виховання. Засоби та методи виховання.
46. Непрямі, свідомі та несвідомі засоби виховання.
47. Загальні соціальні інститути виховання: поняття та зміст.

48. Психологічні теорії виховання: біогенетичні, соціогенетичні та проміжні теорії, їх переваги та недоліки.
49. Необихевіористичний підхід до виховання.
50. Моделі виховання.
51. Психологічні умови формування властивостей особистості.
52. Індивідуальний підхід щодо виховання учнів.
53. Діяльність, спрямованість особистості і її формування.
54. Розвиток моральної сфери особистості: формування моральної свідомості та поведінки школяра.
55. Соціально-психологічні аспекти виховання.
56. Спілкування як фактор виховання.
57. Основні форми спілкування.
58. Роль колективу у вихованні учнів.
59. Сім'я як соціально-психологічний фактор виховання.
60. Виховання і формування соціальних установок особистості.
61. Ефективність педагогічного впливу.
62. Проблема управління вихованням особистості.
63. Структура та види управління вихованням особистості.
64. Механізм перетворення зовнішнього виховного управління на внутрішню систему самоуправління і самовиховання.
65. Показники і критерії вихованості школярів.
66. Рівень сформованості моральних потреб.
67. Основи діяльності психологічної служби в школі: головні напрямки роботи, функції.
68. Логіка й організація психологічного вивчення особистості школяра і колективу шкільного класу.
69. Алгоритм отримання психологічної інформації.
70. Результат психологічної діагностики учня, класного колективу як основа для вдосконалювання учбово-виховного процесу.
71. Програма вивчення особистості школяра.
72. Орієнтація на особистісний розвиток учнів.
73. Основні характеристики особистості та методи їх вивчення.
74. Дотримання положень "Етичного кодексу психолога" при діагностиці особистісних властивостей школяра.
75. Програма вивчення колективу шкільного класу.
76. Поняття про колектив. Визначення поняття колектив. Основні властивості колективу та методи їх вивчення.
77. Психокорекційна та просвітницька діяльність психологічної служби.
78. Розробка задач, методів, критеріїв діяльності конкретної школи з управління розвитком та формування особистості.
79. Психологічні основи аналізу уроку.
80. Ефективність навчання та виховання на уроці: фактори та умови.
81. Нова школа - школа культури життєвого самовизначення.
82. Стратегічні пріоритети нової школи сучасної України.
83. Імперативи нової школи: духовний, гуманістичний і демократичний, комунікативний, особистісно-діяльнісний.
84. Сенс і логіка діяльності нової школи. Характерні риси нової школи.
85. Робота над образом школи в соціумі.
86. Нові підходи до осмислення освіти: герменевтика і концепція глибинної наступності процесів в історії культури.
87. Залежність іміжду нової школи від інноваційного потенціалу навчального закладу.
88. Сутність інновацій, інноваційні механізми розвитку освіти.
89. Процеси розвитку нової школи.

90. Формування інноваційної культури педагогів.
91. Інноваційна культура як процес і продукт інноваційної діяльності.
92. Рівні управління розвитком школи. "Паблік рилейшнз" як функція управління розвитком школи.
93. Закони України "Про освіту", "Про загальну середню освіту". Сутність та зміст Державної програми "Вчитель". Сутність та зміст Національної доктрини розвитку освіти України у XXI ст. "Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти".
94. Поняття педагогічної діяльності.
95. Структура педагогічної діяльності: конструктивний, організаторський і комунікативний компоненти.
96. Функції педагогічної діяльності: інформаційна, розвиваюча, орієнтаційна, мобілізаційна, дослідницька.
97. Функції вчителя в організації учбово-виховного процесу.
98. Психологічні вимоги до особистості вчителя.
99. Індивідуальність педагога.
100. Педагогічні здібності: дидактичні, експресивні, перцептивні, організаторські, сугестивні.
101. Педагогічний такт і здібність до педагогічного спілкування.
102. Поняття педагогічного спілкування, його мета та завдання.
103. Взаємодія вчителя з учнями.
104. Стилi педагогічного керівництва.
105. Проблеми педагогічного спілкування.
106. Поняття про індивідуальний стиль педагогічної діяльності.
107. Ознаки стилю педагогічної діяльності.
108. Психологічні особливості педагогічного колективу.
109. Взаємостосунки вчителів. Ефективність діяльності педагогічного колективу.
110. Вимоги до вчителя в умовах науково-технічного і соціального прогресу.
111. Професіограма вчителя.
112. Поняття про педагогічну майстерність.
113. Шляхи формування педагогічної майстерності.
114. Значення прикладних знань у вдосконалюванні педагогічної майстерності.
115. Мова вчителя в структурі його діяльності.
116. Мова як інструмент передачі інформації і засіб виховного впливу.
117. Мова як засіб спілкування вчителя з учнями.
118. Способи комунікативного впливу на учнів.
119. Загальна характеристика переконання.
120. Вимоги до переконання.
121. Взаємозв'язок переконання і вселяння.
122. Розвиток творчих здібностей педагога.
123. Принципи педагогічного впливу: "закон руху колективу", "система перспективних ліній", "принцип паралельної дії".
124. Самоуправління поведінкою педагога.
125. Педагогічне мистецтво.
126. Поняття педагогічної техніки.
127. Педагогічна техніка як форма організації поведінки педагога.
128. Педагогічна цілеспрямованість та зовнішній вигляд педагога.
129. Міміка і пантоміміка, їх роль в процесі педагогічного спілкування.
130. Керівництво пізнавальною діяльністю учнів на уроці.
131. Вимоги до різних форм роботи на уроці: лекції, уроки-семінари, уроки-диспути. Культура педагогічної праці педагога на уроці.
132. Комплексний підхід до виховання школярів.

133. Технологічна підсистема в майстерності вихователя.
134. Підсистема взаємостосунків у майстерності виховання.
135. Робота із "важкими" дітьми.
136. Розробка плану індивідуальної роботи з "важкими" дітьми.
137. Планування системи виховної роботи в класі.
138. Відображення психічних, вікових і індивідуальних особливостей школярів у виховній роботі педагога-майстра.
139. Врахування результатів виховання і показники рівня вихованості учнів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота, індивідуальна робота													Підсумковий контроль / залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	2		

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методична література:

1. Підручники.
2. Роздатковий матеріал. Психокорекційні ситуації, вправи, тренінги.
3. Мультимедійні засоби. Презентації.

13. Рекомендована література

13.1. Базова

1. Бараболя, Л. В. Педагогічний ринг "Педагогічна творчість. У чому її суть?" / Л. В. Бараболя // Географія : наук.-метод. журн. – 2013. – № 15/16. – С. 43–48.
2. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2007. 248 с.

3. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки: навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – С. 256-374.
4. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб./ О.В.Скрипченко., Л.В.Долинська., З.В.Огороднійчук та ін. – К: Просвіта. - 416с.- 2013.
5. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб./ О.В.Скрипченко., Л.В.Долинська., Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. Посібник /Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. — 2-е вид., випр. та доп. — Харків: „ОВС”, 2002.— 400с.
6. Власова О. І. Педагогічна психологія: [Навч. посібник.] / О. І. Власова. Київ: Либідь, 2005.- 400с.
7. Возрастная и педагогическая психология: хрестоматия: [учеб. пособие] для студ. высш. учеб. заведений / сост.: И. В. Дубровина, А. М. Прихожан, В. В. Зацепин. 5-е изд., стер. Москва: Академия. – 2008. 368 с.
8. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2001. – 576 с.
9. Галіцина, Л. 10 законів успіху : організаційно-психологічна гра / Л. Галіцина // Управління освітою. – 2011. – № 16, серпень. – С. 13–16.
10. Д'ячкова Т.В. Педагогіка професійно-технічної освіти: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант. – 2003. – 476 с.
11. Іваній О. М. Організаційні засади формування правової компетентності майбутнього вчителя / О. М. Іваній // Вища освіта України. – 2011. – № 3. – С. 39–44.
12. Задіранова, Г. В. Тренінг формування професійної успішності майбутніх педагогів / Г. В. Задіранова // Практична психологія та соціальна робота. – 2012.
13. Запорожцева, Ю. Тренінги для і про педагогів / Ю. Запорожцева // Управління освітою. – 2011. – № 24, грудень. – С. 14-15.
14. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія: (курс лекцій): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Кутішенко; М-во освіти і науки України, Ін-т соц. робота та упр. НПУ ім. М. П. Драгоманова. Київ: Центр навч. л-ри. – 2005. 128 с.
15. Лекції з педагогічної психології: навчальний посібник / М. М. Заброцький, Ю. Г. Шапошникова. Херсон: Грінь.– 2017. – 144 с.
16. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навчальний посібник / Т. М.Лисянська. Київ: Каравела. – 2012. – 248 с.
17. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: практикум: [Навч. посібник] /Т.М. Лисянська. Київ: Каравела – 2009. – 128с.
18. Управління освітою. – 2012. – № 2, січень. – С. 10–12. – Вкладка: Психологія управління.
19. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-е вид., випр. і доп. – Харків: „ОВС”, 2002. – 400 с.
20. Павелків Р. В. Педагогічна психологія: (теоретичні концепції та практикум): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків, М. М.Заброцький. Рівне. – 2003.– 297 с.
21. Педагогіка: Навчальний посібник. – Харків: ТОВ „Одіссей”, 2003. – 352 с.
22. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 2-е вид., випр. і доп. – Вінниця: „Книга – Вега”, 2003. – 416с.
23. Педагогічна психологія: навч. посіб./ О. П. Сергєєнкова та ін. Київ:ЦУЛ. – 2012.– 168 с.
24. Педагогічна психологія: хрестоматія: навч. посіб. / упоряд. Л. В.Долинська. Київ: Каравелла. – 2014. – 368 с.
25. Подоляк Л. Г. Основи педагогічної психології (психологія виховання) [Навч. посібник] / Л. Г. Подоляк, О. П. Главник. Київ: Главник .– 2006. – 112с.

26. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): Навч.-метод посібник. / В. М.Поліщук. Суми: ВТД «Університетська книга». – 2004. – 330с.
27. Прасол Д. В., Литвиненко І. С. Вікова та педагогічна психологія: мультимедійний навчально-методичний посібник. Миколаїв: Арнекс. – 2016. –150 с.
28. Савчин М. В. Педагогічна психологія: навч.посіб. Київ: Академвидав. – 2007. – 424 с.
29. Сиротенко Г.О. Шляхи оновлення освіти. Науково-методичний аспект: Інформаційно-методичний збірник. – Х.: Видав. гр. „Основа”, 2003. – 96с.
30. Соловей М.І., Спіцин Є.С., Кудіна В.В. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 377с.
31. Сергєєнкова О.. Педагогічна психологія. Навчальний посібник / Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О. Київ: Центр учбової літератури. – 2012. – 168 с.
32. Степанов О. М. Педагогічна психологія: навч. посіб/ О. М. Степанов. Київ: Академвидав. – 2011.– 416 с.
33. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання // Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузмінський, В.Л.Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 700 с.
34. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.
35. Якса Н.В. Основи педагогічних знань: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 358 с.
36. Alm D. On the reasonableness of moral judgments / D. Alm // Social theory a practice. – Tallahasce, 2000. – V. 26. – №2. – P. 251-277.
37. Bell B. S., Wiechmann D., Ryan A. M. Consequences of organizational justice expectations in a selecniion system / B.S. Bell, D. Wiechmann, A.M.Ryan//Journal of Applied Psychology. – 2006. – V. 91. – P. 455-466.
38. De Cremer D., Ruiter R.A.G. Emotional reactions toward procedural fairness as a function of negative information / D. De Cremer, R.A.G. Ruiter // The Jornal of Social Psychology. – 2003. – V. 143. – P. 793-795.
39. Maes J., Kals E. Justice beliefs in school: distinguishing ultimate and immanent justice / J.Maes J., E. Kals // Social Justice Research. – 2002. – V. 15. – P. 227–244.
40. Skitka L.J. Of different minds: an accessible identity model of justice reasoning / L.J. Skitka // Personality and Social Psychology Review. – 2003.– V. 28.– P. 286-297.

13.2 Допоміжна

1. Анцупов А. Я. Профилактика конфликтов в школьном коллективе / Анатолий Яковлевич Анцупов – М.: Владос, 2003. – 208с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. Кн.1: Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади : Навч.-метод.видання / Іван Дмитрович Бех – К.: Либідь, 2003. – 280 с.
3. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. Кн.2 : Особистісно орієнтований підхід : науково-практичні засади : Навч.-метод. посібник / Іван Дмитрович Бех – К.: Либідь, 2003. – 344 с.
4. Вікова і педагогічна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / уклад.: О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2007 – 418 с.
5. Власова О. І. Педагогічна психологія : Навч.посібник / Олена Іванівна Власова. – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
6. Возрастная и педагогическая психология / М. В. Гамезо, Е. А. Петрова, Л. М. Орлова / Под ред. М. В. Гамезо. – М.: Педагогическое общество России, 2003. – 512 с.
7. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Евгений Павлович Ильин. – СПб.: Питер, 2000. – 512 с.: ил. – (Серия «Мастера психологии»).
8. Ильин Е. П. Психология индивидуальных различий. / Евгений Павлович Ильин. – СПб.: Питер, 2004. – 701с.: ил. – (Серия «Мастера психологии»).

9. Молодцова Н. Г. Практикум по педагогической психологии / Наталья Геннадьевна Молодцова – СПб.: Питер, 2009. – 208 с.: ил. – (Серия «Практикум»).
10. Нестерова О. В. Педагогическая психология в схемах, таблицах и опорных конспектах: учеб. пособие для вузов / О. В. Нестерова. – М.: Айрис-пресс, 2006. – 112 с.
11. Педагогическая психология : Хрестоматія / Сост. В. Н. Карандашев, Н. В. Носова, О. Н. Щепелина. – СПб.: Питер, 2006. – 412 с.: ил.- (Серия «Хрестоматия»).
12. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : Навчально-методичний посібник / Валерій Миколайович Поліщук – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 330 с.
13. Савенков А. И. Одаренный ребенок дома и в школе. / Александр Ильич Савенков. – Екатеринбург: У-Фактория, 2004. – 272 с.
14. Савчин М. В. Педагогічна психологія: навчальний посібник / Мирослав Васильович Савчин. – К.: Академвидав, 2007. – 481с.: іл. – (Серія Альма матер).
15. Сарычев С. В. Педагогическая психология. Краткий курс / С. В. Сарычев, И. Н. Логвинов – СПб.: Питер, 2006. – 224 с.: ил. – (Серия «Краткий курс»).
16. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник / В. А. Семиченко. – К.: Вища школа, 2004. – 335 с.
17. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій : гендерні аспекти / За наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2006. – 368 с.
18. Тализина Н. Ф. Практикум по педагогической психологии / Нина Федоровна Тализина – М.: Академия, 2002. – 192 с.
19. Stahl T., Vermunt R., Ellemers N. Reaction to outgroup authorities' decisions: the role of expected bias, procedural fairness and outcome favorability /T. Stahl, R. Vermunt, N. Ellemers // Group Processes & Intergroup Relations. – 2008. – V. II. – P. 281-299.
20. Tropp L.R. The psychological impact of prejudice: implications for intergroup contact / L.R. Tropp // Group Processes & Intergroup Relations. – 2003. – V. 6. – P. 131-149.
21. Tyler T.R. Procedural justice, identity and deference to the law: what shapes rule-following in a period of transition? / T.R. Tyler // Australian Journal of Psychology. – 2009. – V. 61. – P. 32-39.
22. Tyler T.R. Restorative justice and procedural justice: dealing with rule breaking / T.R. Tyler // Journal of Social Issues. – 2006. – V. 62. – P. 307-326.
23. Tyler T.R. The psychology of procedural justice: a test of the group-value model / T.R. Tyler // Journal of Personality and Social Psychology. – 1989. – V. 57. – P. 830-838.
24. Wenzel M. Justice and identity: the significance of inclusion for perceptions of entitlement and the justice motive / M. Wenzel // Personality and Social Psychology Bulletin. – 2000. – V. 26. – P. 157-176.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua>
2. <http://studentam.net.ua>
3. <http://www2.kspu.kr.ua>
4. <http://www.osvita.ua>
5. <http://www.psi-help.com>
6. <http://holodnyak-anna.at.ua>
7. <http://uk.wikipedia.org/wiki>
8. <http://studentam.net.ua/content/view/3202/86/>
9. osvita.ua/vnz/reports/psychology/29531/
10. ekomedtd.com.ua/konspekti.../pshologya-yak-nauka.html